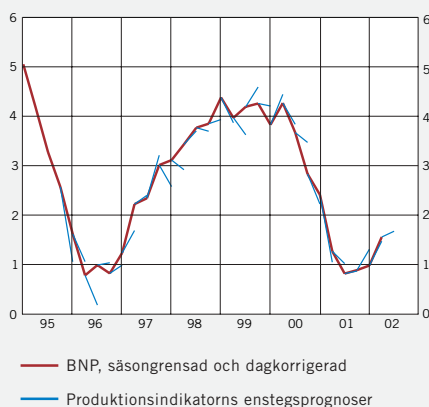

EN INDIKATORMODELL FÖR PRODUKTIONSUTVECKLINGEN PÅ KVARTALS BASIS

Diagram R7. Indikatorns historiska prognoser, 1996:1-2002:2, samt säsongresad och dagkorrigerad BNP.

Årlig procentuell förändring

Källor: SCB och Riksbanken.

I Sverige publiceras de preliminära kvartalsvisa nationalräkenskaperna vanligtvis med en fördröjning på mer än två månader. Ett sätt att få en uppfattning om tillståndet i ekonomin är att använda sig av den information som publiceras månadsvis. Denna statistik kan alltså användas för att ge en prognos över aktiviteten i ekonomin det senaste kvartalet. Denna fördjupningsruta beskriver kortfattat en modell för BNP:s utveckling som använder månadsstatistik över industriproduktion, detaljhandels omsättning och arbetade timmar inom offentliga myndigheter som förklarande variabler.³ Modellens ingående variabler motiveras av hur BNP beräknas från produktionssidan. Indikatormodellen använder dessutom föregående kvartals BNP-observation för att fånga trögrörligheten i BNP.⁴

SKATTNING OCH PROGNOSEGENSKAPER

Produktionsindikatorn har skattats med minstakvadratmetoden på data från och med 1990:1. Modellens en-stegsprognoser utanför stickprovet har utvärderats för perioden 1996:1-2002:2. Resultaten redovisas i diagram R7.

Skillnaden mellan produktionsindikatorns en-stegsprognoser och BNP-utfallen har generellt sett varit små. Jämfört med andra enkla prognosmodeller, såsom en naiv prognos (dvs. ingen förändring från föregående kvartal) eller en prognos som ges av BNP:s obetingade medelvärde, är indikatorns medelkvadratfel litet.

En viktig egenskap hos goda BNP-indikatorer är deras förmåga att förutsäga riktningen på förändringen i BNP nästa kvartal. Produktionsindikatorns riktingsprognoser har studerats under 26 perioder, 1996:1-2002:2, och för dessa har modellen felbedömt riktningen sex gånger och haft rätt 20 gånger. Detta innebär att indikatorn korrekt bedömt riktningen i 77 procent av fallen.

För tredje kvartalet 2002 prognostiserar produktionsindikatorn att BNP-tillväxten kommer att bli 1,7 procent uttryckt i årstakt vilket är 0,1 procentenhet högre än den tillväxt som noterats för kvartal två.

- 3 För att ytterligare tidigarelägga indikatorprognosen används Barometerdata, från Konjunkturinstitutet, och snabbindex från Handels utredningsinstitut för att prognostisera industriproduktion och detaljhandels omsättning för kvartalets tredje månad. Data för arbetade timmar publiceras tidigare än industriproduktion och detaljhandels omsättning. Genom detta förfarande kan indikatorn användas ca en månad tidigare än motsvarande indikatormodell strikt baserad på månadsstatistik eller på SCB:s aktivitetsindex.

- 4 När produktionsindikatorn skattas på hela perioden 1990:1-2002:2 är resultatet:

$$\Delta BNP_t = 8,31 \times 10^{-4} + 0,146 \Delta P_t + 0,133 \Delta OMS_t + 0,0998 \Delta T_t^{ff} + 0,499 \Delta BNP_{t-1} + \varepsilon_t$$

(7,36x10⁻⁴)   (0,0310)   (0,0438)   (0,0744)   (0,0941)

där variablerna i högerledet är konstruerade som summan av de månadsobservationer som ingår i respektive kvartal. Koefficienternas standardfel anges inom parentes.